

T.C.
DANIŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2014/2915

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Ömer Yılmaz Adına Büro
Çalışanları Hak Sendikası

Vekili : Av. Mustafa Küçük
Strazburg Caddesi No:26/19 - Sıhhiye/ANKARA

Davalı : Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı - ANKARA

İsteğin Özeti : Davalı idare bünyesinde görev yapan davacı,
25.2.2014 günlü, 295 sayılı Olur ile yürürlüğe giren Türkiye İstatistik Kurumu İzin Yönergesinin
26. maddesinin iptalini ve yürütülmesinin durdurulmasını istemektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Metin Gökdemir

Düşüncesi : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü
gerekliği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci ve Onikinci Dairelerince, 2575 sayılı Danıştay Kanununa 3619 sayılı Kanunun 10. maddesiyle eklenen ek 1. madde uyarınca yapılan müşterek toplantıda davalı idarenin savunmasının geldiği görülerek, işin gereği düşünüldü:

Dava, 25.2.2014 günlü, 295 sayılı Olur ile yürürlüğe giren Türkiye İstatistik Kurumu İzin Yönergesinin "Zorunlu hallerde, kadrolu ve geçici personele idari izin verilebilir. İdari izinlerin toplamı sekiz saati bulması halinde bir gün olarak yıllık izinden düşülür." biçimindeki 26. maddesinin tamamının iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemiyle açılmış ise de; maddenin sadece ikinci cümlesi davacının menfaatini ihlal ettiğinden, istemin maddenin ikinci cümlesi ile sınırlı olarak incelenmesi gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "İzin" başlıklı 23. maddesinde, "Devlet memurları, bu Kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler." denilmek suretiyle, belli şartlar altında izin kullanmanın memurun genel haklarından biri olduğu hüküm altına alınmıştır. İzin düzenlemelerinde, hangi iznin; ay, gün ya da saat şeklinde kullanılabileceği de açıkça belirtilmiştir.

657 sayılı Kanunun "Yıllık izin" başlıklı 102. maddesinde, "Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (on yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu sürelere gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir." hükmüne yer verilmiş; 103. maddesinde, yıllık izinlerin, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabileceği, birbirini izleyen iki yılın izninin bir arada verilebileceği belirtildikten sonra cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin haklarının düşeceği kurala bağlanmıştır.

657 sayılı Kanunun "Mazeret izni" başlıklı 104. maddesinde; doğum, evlenme, ölüm, emzirme mazeretleri sebebiyle memurlara, mazeretin türüne göre mazeret izni kullanabilme hakkı da tanınmıştır. Maddede bunun dışında, mazeret izni verilmesini gerektiren bu hal'ler haricinde, başka bir mazeret sebebiyle memurlara bir yıl içinde toptan veya bölümler halinde 10 gün süre ile mazeret izni verilebileceği; ayrıca, zorunlu hallerde, öğretmenler hariç olmak üzere memurlara 10 gün daha mazeret izni verilebileceği, bu takdire, ikinci kez verilen bu iznin yıllık izinden düşüleceği öngörülmüştür. Bundan başka, yıllık izinden başka bir sürenin

T.C.
DANIŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2014/2915

düşürülmesine imkan veren herhangi bir düzenlemeye Kanunda yer verilmemiştir.

Devlet Memurları Kanununda sayılan izin halleri arasında ve Kanunun diğer hükümlerinde "saatlik izin" ya da "idari izin" diye adlandırılan bir izin türüne yer verilmemiştir.

657 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde, izinli olunmayan günlerde memurun mesai saatleri içerisinde görevi başında olamayacağı haller (görev sebebiyle ayrılış halleri hariç), süt izni kullanımı ve hastalık sebebiyle tabip ya da sağlık kuruluşlarına gitme hali ile sınırlı tutulmuştur.

Devlet Memurları Kanunu, bu haller dışında memurun görevi başında olmasını öngören bir düzenlemeye gitmiş ve mesai saatleri içerisinde görevi başında bulunmayan memur hakkında disiplin cezası uygulanmasını öngörmüştür. Bu durumun doğurduğu sakıncaları gidermek için uygulamada, memurlara mesai saatleri içinde saatlik izin verilmekte, davalı idare uygulamadaki bu izni, dava konusu Yönerge ile mevzuata aktarmış bulunmakta ve saatlik izni, idari izin olarak isimlendirmektedir.

Yıllık izin uygulamasında "gün" esasını benimsenirken, mazeret izni uygulamalarında kullanılacak iznin türüne göre "gün" ya da "hafta" olarak izin kullanılması öngörülmekte, mazeret izni kapsamında değerlendirilen süt izni ise "saat" esasına göre belirlenmektedir.

Dava konusu düzenleme, memurlar yanında davalı idare emrinde görev yapan geçici personeli de kapsadığından, konuya geçici personel açısından da bakılacak olursa;

657 sayılı Kanunun 4/C maddesinde geçici personel, bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığının ve Maliye Bakanlığının görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kişiler olarak tanımlanmıştır.

657 sayılı Kanundaki bu hükme dayanılarak her yıl Bakanlar Kurulunca, kamu kurum ve kuruluşlarındaki geçici mahiyetteki işleri yürütmek üzere kurumu, adedi ve sözleşme süresi belirtilen belli sayıdaki kişinin o yıl için geçici personel olarak sözleşmeli çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar yayımlanmaktadır. Bu kapsamda, 2014 yılına ilişkin usul ve esaslar olan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Geçici Mahiyetteki İşleri Yürütmek Üzere Geçici Personel İstihdamı ve Bu Personele Ödenecek Ücretler Hakkında Karar", 2013/5762 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde, 1.1.2014 günlü, 28869 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Söz konusu Kararın "İzinler" başlıklı 11. maddesinde, geçici personelin izinleri düzenlenmiş, maddenin 1. fıkrasında, bu karar gereğince istihdam edilecek geçici personele, çalıştıkları her ay için azami 2 gün ücretli izin verilebileceği, bu izinlerin sözleşme dönemi içinde toplu olarak da kullanılabilmesi belirtilmiş bulunmaktadır. Aynı maddenin 3. fıkrasında, doğum, evlenme, ölüm; 4. fıkrasında, analık ve emzirme mazeretleri sebebiyle geçici personele, mazeretin türüne göre mazeret izni kullanabilme hakkı da tanımlanmış, maddenin 3. fıkrasında, ayrıca, mazeret izni verilmesini gerektiren bu haller dışında başka bir mazeret sebebiyle geçici personele bir sözleşme döneminde toplamda 10 günü geçmemek üzere mazeret izni verilebileceği de öngörülmüştür. Aynı kararda, yıllık izinden belirli bir sürenin düşürülmesine imkan veren herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2014/2915

Devlet memurlarına koştur biçimde, sözleşmeli personelin yıllık izin uygulamasında "gün" esasını benimsenirken, mazeret izni uygulamalarında ise kullanılacak iznin türüne göre "gün" ya da "hafta" olarak izin kullanılması öngörülmüştür. Mazeret izni kapsamında değerlendirilen süt izni ise "saat" esasına göre belirlenmiştir.

Buraya kadar aktarılan düzenlemelere ve açıklamalara bir bütün olarak bakılacak olursa, izin kullanılabilir hallerin Kanunda ve Bakanlar Kurulu Kararında belirtilmiş olduğu, saatlik izin düzenlemesinin sadece süt izni kullanımında söz konusu olduğu, hangi izinlerin diğer izinlerden düşülebileceğinin açıkça belirtilmiş olduğu, memurlara ve geçici personele tanınan bir hak olmayan saatlik (idari) iznin, toplanarak yıllık izinden düşülebilmeye imkan tanıyan bir düzenlemenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Kanunda ve Bakanlar Kurulu Kararında, yıllık izinden düşülebilecek sürelerin tahdidi biçimde sayılmış olması karşısında, alt derece bir düzenleme olan Yönerge ile yıllık izinden düşülebilecek sürelerin genişletilerek saatlik (idari) iznin de bu sürelere eklenebilmesine, normlar hiyerarşisi kuralı uyarınca hukuken imkan bulunmadığından, dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacının yürütmenin durdurulması isteminin kabulüyle, 25.2.2014 günlü, 295 sayılı Olur ile yürürlüğe giren Türkiye İstatistik Kurumu İzin Yönergesinin 26. maddesinin "... İdari izinlerin toplamı sekiz saati bulması halinde bir gün olarak yıllık izinden düşülür." biçimindeki ikinci cümlesinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 2. fıkrası uyarınca yürütmesinin durdurulmasına, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren yedi (7) gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz edilebileceğinin taraflara duyurulmasına, 4.11.2014 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
Ahmet Çetin
ZÖNGÜR

Üye
Esen
EROL

Üye
Efsar
KOÇAKOĞLU

Üye
Gürsel
CEYLAN
(X)

Üye
Bedrettin
IŞILDAK

Üye
Resul
ÇOMOĞLU

Üye
Hasan
TURGUT

Üye
Oktay
AYDIN

Üye
Halil
YILMAZ

T.C.
ASLI GIBİDİR

T.C.
DANIŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2014/2915

(X) KARŞI OY _____ :

Uyuşmazlığın niteliğine ve davanın durumuna göre, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6352 sayılı Yasa ile değişik 27. maddesinin 2. fıkrasında sayılan koşullar gerçekleşmemiş olduğundan yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği görüşü ile çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Gürsel CEYLAN

M.G./17.11.2014

